

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Németh L. Zsolt (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Karas Monika (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. március 5. napján kelt 26.P.20.821/2010/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperest arra kötelezi, hogy a ... című napilap ... rovatában a ... napján megjelent sérelmezett cikkel azonos helyen és módon 8 napon belül az alábbi közleményt jelentesse meg:

„Helyreigazítás:

A ... -i számában megjelent „...” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a ... hazugságokat közöl az Európai Unióval, és hogy 2003-tól a bevételek és kiadások tologatását végezte és manipulálta a költségvetés adatait."

Ezt meghaladóan a per fő tárgya tekintetében a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi az alperes által szerkesztett lapot kiadó ...-t (címe), hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 31.500 (harmincegyezer-öttszáz) forint kereseti és fellebbezési illetéket. A fennmaradó 31.500 (harmincegyezer-öttszáz) forint kereseti és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

A peres felek az ezt meghaladó költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... -én megjelent „...” című cikkben közöltek miatt a felperes helyreigazítási kérelmet terjesztett elő, amelynek a szerkesztőség nem tett eleget, ezért kereseti kérelmében olyan tartalmú helyreigazítás közlésére kérte kötelezni az alperest, amelyből megállapítható, hogy az általa sérelmezett közlések nem felelnek meg a valóságnak.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy a felperes feladatkörébe tartozik a statisztikai adatok gyűjtése és feldolgozása, amely lehetőséget ad számára, hogy ezekkel a számadatokkal valamilyen módon manipuláljon. Hivatkozott a közérdekű adat kiadásával kapcsolatos per eredményeként napvilágot látott jelentésre, amelyben más számadatok szerepelnek, mint amelyek azt megelőzően megjelentek.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben alaposnak találta és ítéletével kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül a ... című napilap ... rovatában, a napján megjelent „...” című cikkben alkalmazott betűmérettel jelentesse meg az alábbi közleményt:

„HELYREIGAZÍTÁS: Hamis látszatot keltettünk ... napján megjelent „...” című cikkünkben azzal, hogy a ... hazugságokat közölt az Európai Unióval. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy a ...-tól a bevételek és kiadások tologatását végezte és manipulálta a költségvetés adatait.

Ezzel szemben a valóság az, hogy a ... a ...-al és ...-al közösen a túlzott hiány esetére követendő európai uniós eljárása során közölt adatokat az ..., de az államháztartás tényleges adataival kapcsolatos érdemi tevékenysége nincsen”.

Kötelezte az alperesi lapkiadót, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 21.875 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 21.000 forint kereseti illetéket.

Az ítélet indokolásában ismertetette a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezéseket, majd rámutatott arra, hogy a ... elkülönül az ... szerkesztőségétől, s mivel a felperes nem igazolta, hogy a helyreigazítási kérelmét eljuttatta az ... szerkesztőségéhez is, ezért a vele szemben előterjesztett keresete nem alapos, mivel a pert megelőző eljárást nem folytatta le, ezért az elsőfokú bíróság érdemben az ... oldalon megjelentetett cikk vonatkozásában bizonyítást nem folytatott le és a kereseti kérelmet elutasította. Rögzítette, hogy az alperesi cikk azzal foglalkozott, hogy az eljáró bíróság a felperest közérdekű adat kiadására kötelezte, tehát bizonyos adatokat köteles volt nyilvánosságra hozni. Ugyanakkor a tervezett és a valós államháztartási hiány adatai között különbségek voltak és az alperesi cikk ezt kifogás tárgyává tette.

A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 6. §-a, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény szabályai alapján az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a felperes kizárólag a tervezett hiánnyal kapcsolatos kimutatások elkészítésében vett részt, a valós adatok szolgáltatása, nyilvántartása azonban nem tartozik a feladatkörébe, azokért alapvetően a központi kormányzat a felelős.

Erre tekintettel a tervezett és az utóbb valós adatokként megismerhető költségvetési számok különbözősége nem róható a felperes terhére, tevékenységéhez az nem köthető, így az ezzel összefüggésben közölt „hazugság, tologatás és manipuláció”

valótlan tényközlésnek minősül, ezért e körben az elsőfokú bíróság az alperest helyreigazítás közzétételére kötelezte.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Állította, hogy megalapozatlan az az ítéleti rendelkezés, mely szerint az alperesi cikk címében a felperes lenne tevőlegesen érintett, hiszen a cím a cikk egészének tartalmára utal, amely azt vizsgálta, hogy mi az oka annak, hogy az unióval előzetesen közölt, tervezett hiányszámokat követően utóbb a tényleges hiány nagyságrendekkel meghaladta a tervet. Tévesen ítélte meg azt is, hogy a bevételek tologatása, manipulálása a felperes személyéhez lenne köthető. E körben hivatkozott a PK. 12. számú állásfoglalására, arra, hogy semmi sem utal kifejezetten és burkoltan sem arra, hogy az adatok tologatásáért a felperes lenne a felelős, mert a felperesnek jogszabályban rögzített feladatai közé a ténytények megállapítása nem, csak azok statisztikai módszerekkel történő feldolgozása tartozik, ezért csak ennek közzétételét kérhette volna.

A költségvetés adatainak manipulálására vonatkozó rész pedig álláspontja szerint csak úgy értelmezhető, hogy a kormány által megadott és a felperes által továbbított adatok terén a felperes felelőssége a kormányzattal együtt kizárólagosan a manipulált adatok továbbítása terén áll fenn, ez azonban nem minősülhet hamis látszat keltésének.

Sérelmezte a valóság közzétételére kötelező ítéleti rendelkezést is, tekintettel arra, hogy a felperes helyreigazítási kérelme és keresete sem tartalmazott ilyen tartalmú igényt. Kifogásolta, hogy a perköltség megfizetésére teljes egészében az alperesi lapot kiadó gazdasági társaságot kötelezte az elsőfokú bíróság és nem vette figyelembe a pernyertesség-pervesztesség arányát.

Az alperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást, amelyre alapított érdemi döntése csak részben helytálló, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően megváltoztatta az alábbi indokok alapján.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket és állásfoglalásokat teljes körűen ismertette, így a másodfokú bíróság csak visszautal azokra.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a következőkre mutat rá.

A felperes perbeli igényét a Ptk. 79. § (1) bekezdésére alapította, amelynek rendelkezése szerint ha valakiről napilap valótlan tényt közöl, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel, követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetőleg melyek a való tények.

A Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalása értelmében a sajtóközlemény vitatott tényállításainak valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani.

A PK 15. számú állásfoglalás alapján a bíróság jogosult a kérelem és az ellenkérelem korlátai között a helyreigazítás pontos szövegét meghatározni. Az állandó bírói gyakorlat a szöveg meghatározásának lehetőségei közé sorolja a szöveg tömörítését, átszerkesztését is, azonban ügyelni kell arra, hogy a helyreigazítás szövege a módosítások, illetve az átszerkesztés során sem vesztheti el helyreigazító jellegét, tartalmában ne haladja meg a sajtószervhez eljuttatott helyreigazítási kérelem kereteit.

A valóság feltüntetése csak annyiban követelhető, amennyiben ez a valótlanosság, illetőleg a való tények hamis színben feltüntetése megértéséhez, értelmezéséhez szükséges, azonban a bíróság a valóság meghatározása tekintetében is kötve van a sajtó-helyreigazítási kérelemhez, azon tartalmilag nem terjeszkedhet túl.

A perben az alperesnek az őt terhelő bizonyítási kötelezettség alapján azt kellett igazolnia, hogy az „...” című cikk felperes által sérelmezett állításai megfelelnek a valóságnak.

Az alperesi sajtószerv azonban sem azt nem bizonyította, hogy a felperes „hazugságokat” közölt, sem azt nem igazolta, hogy ... évtől a bevételek és kiadások tologatását végezte, illetve, hogy a költségvetés adatait manipulálta volna.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az alperessel abban, hogy a felperes feladata csak a statisztikai adatok gyűjtése és feldolgozása, amit a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 6. § (1) bekezdése is rögzít, amely szerint a felperes feladata adatfelvételek megtervezése, adatok felvétele, feldolgozása, tárolása, átadása, átvétele, elemzése, közlése, közzététele és védelme; a statisztikai tevékenységek összehangolása, szakmai - meghatározott esetekben egyéb jellegű - irányítási tevékenység ellátása.

Ebből következően az államháztartási hiány valós adataira vonatkozó adatszolgáltatás nem tartozik a feladatkörébe, így „hazugság” közlése, az adatok tologatása, manipulálása tevékenysége során nem merülhet fel, ugyanis a felperes a különböző kormányzati, közigazgatási, gazdasági szervek által kiadott adatokból dolgozik és kizárólag a tervezett hiánnyal kapcsolatos jelentések előkészítésében és elküldésében vesz részt.

Azon túl, hogy a felperes ilyen módon nem is adatszolgáltató az alperes a cikkbeli állítások valóságtartalmát semmilyen módon nem igazolta.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság helyreigazításra kötelező rendelkezésével, azonban a helyreigazítás szövegét a PK. 15. számú állásfoglalás alapján a kérelem és ellenkérelem korlátai közt állapította meg és csak a valótlan tényállítások helyreigazítását rendelte el. A felperes keresete is erre irányult és a

perbeli közlést és a szövegösszefüggést is vizsgálva az alperes részéről nem a hamis látszat keltése, hanem valótlan tényközlés valósult meg.

Mellőzte a másodfokú bíróság a valóság közlésére vonatkozó rendelkezést is egyrészt azért, mert a felperesnek nem az elsőfokú bíróság által megállapítottakra irányult a helyreigazítási igénye, abban nem szerepelt sem a ...-ra, sem a ...-ra történő hivatkozás, másrészt, azért mert a valótlanosság értelmezéséhez, annak megértéséhez a való tények közlése nem szükséges.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A fellebbezési eljárásban felmerült költségről a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére és a felperes személyes illetékmentességére is, valamint arra, hogy a felek közti pernyertesség pervesztesség aránya közt nem volt számottevő különbség.

Budapest, 2010. október 28.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Fülöp Györgyi s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő